

Borze v preteklem tednu

5. september 2022 – 9. september 2022, leto XIV, št. 37

NLB Skladi, d.o.o.

Nino Jelenc

Namestnik direktorja SUP

Evropska centralna banka dvignila obrestne mere za 75 bazičnih točk

Pretekli borzni teden je minil zlasti v znamenju centralnih bank in nadaljevanja negotovosti na trgu energentov. Vlagatelji smo nestrpno pričakovali zasedanje sveta Evropske centralne banke. Kljub rekordnemu dvigu obrestnih mer so ključni evropski in ameriški borzni indeksi teden zaključili v zelenem.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (2. 9. 2022 – 9. 9. 2022)	Donosnost letos* (31. 12. 2021 – 9. 9. 2022)
Svet - MSCI World	+2,16%	-4,52%
ZDA - S&P 500	+2,81%	-2,28%
Evropa - DJ STOXX 600	+1,06%	-11,44%
Japonska -Topix	-0,66%	-8,99%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-0,96%	-8,46%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR.

Vir: Bloomberg.

Začnimo na Dunaju, kjer je v ponedeljek potekalo zasedanje članic Organizacije držav izvoznic nafte (OPEC) in nekaterih nečlanic na čelu z Rusijo, skupaj znanih tudi kot OPEC+. Sklenili so, da simbolično zmanjšajo proizvodnjo za 100.000 sodčkov dnevno in s tem izničijo podobno povečanje proizvodnje le mesec nazaj. Cena črnega zlata je namreč kar 21 % nižja od letošnjega vrha, doseženega nekaj tednov po začetku rusko-ukrajinske vojne (sodček nafte Brent, merjeno v evrih), zlasti zaradi vse šibkejših makroekonomskih obetov. Dodatno je simbolično zmanjšanje proizvodnje morda tudi opozorilo svetovnim velesilam, da kartel ne bo sedel križem rok, v primeru, da bi Teheran lahko ponovno "oživil" jedrski sporazum iz leta 2015 in s tem tudi povzročil vrnitev iranske nafte na trg, o čemer se je veliko "špekuliralo" v zadnjih tednih. To bi zelo verjetno pomenilo pritisk na strani ponudbe (in cene) in bi lahko vsaj delno nadomestilo morebiten izpad ruske nafte. Odjeknila je tudi novica, da je Gazprom zaradi nove tehnične napake prestavil planirano odprtje plinovoda Severni tok 1 na neopredeljen datum. Vlagatelji se bojijo, da bi plinovod lahko ostal zaprt vse dokler EU ne bo odpravila sankcij proti Rusiji. Zaradi strahu pred ruskim omejevanjem kritične evropske oskrbe s plinom, ki bi prizadelo podjetja in gospodinjstva po vsej regiji, pa Evropska komisija preučuje možnosti, da bi omejila cene plina in tako zmanjšala račune za energijo ter stabilizirala gospodarsko okolje v prihajajoči zimi. Paket spodbud, ki je ocenjen na kar 150 milijard funtov in bo podjetja in gospodinjstva zaščitil pred naraščajočimi cenami energentov, pa je razkrila tudi nova britanska premierka Liz Truss.

Nadaljujmo na stari celini, kjer je Evropska centralna banka dvignila obrestne mere za 75 bazičnih točk, da bi se spopadla z rekordno inflacijo. Zvišanje obrestnih mer je prišlo kljub naraščajočemu strahu, da se bo gospodarstvo evroobmočja v prihodnjih mesecih skrčilo, zlasti zaradi omenjenih naraščajočih cen energentov. Osrednja obrestna mera ECB sedaj znaša 1,25 %, kar je najvišja raven od leta 2011. Na tiskovni konferenci, ki je sledila zasedanju, je predsednica ECB Christine Lagarde dejala, da tako močna zvišanja obrestnih mer niso nova "norma", a hkrati opozorila vlagatelje, da bo v prihodnjih mesecih prišlo še do več dvigov z namenom znižanja inflacije v evroobmočju proti ciljni inflaciji banke v višini dveh odstotkov. Spomnimo, po zadnji oceni statističnega urada EU je letna inflacija v evroobmočju avgusta 2022 znašala 9,1 %.

Čez lužo je Ameriška centralna banka v sredo objavila povzetek gospodarskih poročil podružnic o gospodarskih razmerah (ang. Beige book). Poročilo navaja, da se zvišanje cen nekoliko umirja v 9 od 12 okrožij, saj so nižje cene goriva in ohlajanje splošnega povpraševanja ublažili stroškovne pritiske, kar bi morda lahko nakazovalo na bodoče umirjanje inflacije. Kljub temu je predsednik Ameriške centralne banke Jerome Powell dejal, da bi morala centralna banka na naslednjem srečanju v boju z inflacijo ukrepati z enako odločnostjo kot prejšnje mesece. Panevropski borzni indeks Stoxx 600 je trgovanje zaključil 1 % višje od tedenskega izhodišča. Še bistveno bolje pa se je odrezal osrednji ameriški indeks S&P 500, ki je teden zaključil 2,8 % višje, merjeno v evrih. Vse to potrjuje, da novice o agresivnih dvigih obrestnih mer niso negativno presenetile tržnih udeležencev. Ti so trenutno bolj osredotočeni na podatke, ki bi lahko nakazovali na umiritev sunkovite rasti inflacije.

Angleška centralna banka (Bank of England) je v petek sporočila, da bo septembrsko sejo odbora za monetarno politiko preložila za teden dni, saj država vstopa v obdobje žalovanja. Britanski centralni bankirji so se tako poklonili kraljici Elizabeti II., 96-letni britanski monarhinji, ki je preminila v četrtek.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.